

K ustanovení § 124 odst. 5 a 126 odst. 5 zákona 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

Účelem tohoto stanoviska je vymezit okruh osob podléhajících podle § 124 odst. 5 a 126 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu povinnosti informovat Komisi při důvodném podezření na využití vnitřní informace nebo při podezření, že určitý obchod může být manipulací s trhem. Podle uvedených ustanovení podléhají oznamovací povinnosti osoby, které se „při výkonu svého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo v souvislosti s plněním svých povinností podílejí na obchodech s investičními nástroji“.

Tato ustanovení provádějí článek 6 odst. 9 směrnice č. 2003/6/ES, o využívání vnitřních informací a manipulaci trhem (zneužívání trhu), která rozšiřuje dosavadní zákaz zneužívání vnitřních informací v podobě upravené v zákoně o cenných papírech a nově definuje pojem manipulace s trhem, kterou zakazuje. Podle směrnice o zneužívání trhu podléhají povinnosti oznámit příslušnému orgánu své důvodné podezření na využití vnitřní informace, resp. že určitý obchod je manipulací s trhem, osoby, které profesionálně provádějí obchody s finančními nástroji, ať už na vlastní nebo cizí účet („professionally arranging transactions in financial instruments“, „effectuant des opérations sur instruments financiers á titre professionnel“). Vymezení takové osoby částečně upřesňuje článek 1 odst. 3 ve spojení s odst. 4 a 5 téhož článku prováděcí směrnice č. 2004/72/ES, podle kterého jde alespoň o obchodníky s cennými papíry a o úvěrové instituce ve smyslu ustanovení článku 1 odstavci 1 směrnice č. 2000/12/ES, o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu.

Směrnice o zneužití trhu tak vymezuje okruh osob podléhajících oznamovací povinnosti stran podezření na využití vnitřní informace či manipulaci s trhem podstatně užším způsobem, než činí zákon o podnikání na kapitálovém trhu v § 124 odst. 5 a 126 odst. 5.

Záměrem směrnice bylo odstranit situaci, kdy jsou „účastníci trhu často v nejistotě ohledně pojmů, definicí a vynuovení“ (bod 11 preambule směrnice o zneužívání trhu), čemuž by širší výklad zákona o podnikání na kapitálovém trhu nepřispěl. Z důvodové zprávy plyne, že cílem § 124 i 126 je výhradně implementace textu směrnice, nikoliv rozšíření okruhu osob podléhajících oznamovací povinnosti. Proto je na místě vykládat ustanovení § 124 odst. 5 i 126 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu restriktivně, konformně s textem směrnice o zneužívání trhu. Povinnost podle § 124 odst. 5 a 126 odst. 5 proto dopadá jen na ty osoby, jejichž **podstatným** předmětem činnosti (zaměstnání, povolání, funkce či povinností) je podílení se na obchodech s investičními instrumenty.

Za osobu profesionálně provádějící (zprostředkovávající, sjednávající, uskutečňující či zařizující) obchody s finančními nástroji ve výše uvedeném smyslu lze v kontextu zákona o podnikání na kapitálovém trhu považovat především profesionální investory, tedy obchodníky s cennými papíry, banky, investiční společnosti, investiční fondy, penzijní fondy, pojišťovny apod. (§ 2 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu)

K ustanovení § 124 odst. 5 a 126 odst. 5 zákona 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

s výjimkou České národní banky, centrálních bank států Evropské Unie a Evropské centrální banky v mezích § 124 odst. 6 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. **Povinnost dopadá i na vypořádací centra, centrální depozitáře a Středisko, neboť i tyto osoby se na obchodech podílejí kvalifikovaným způsobem a určitým způsobem jej provádějí (vypořádávají). Soustavné zprostředkovávání obchodů provádějí i investiční zprostředkovatelé a i na ně proto oznamovací povinnost dopadá.**

Z dikce § 124 odst. 5 i 126 odst. 5 zákona o podnikání na kapitálovém trhu je zřejmé, že se povinnost vztahuje též na osoby, které se o využití vnitřní informace dovědí v souvislosti s výkonem svého zaměstnání či funkce, tedy na osoby fyzické, které jsou zaměstnanci osob nebo členy orgánů osob uvedených v předchozím odstavci. V případě řady profesionálních investorů je velmi pravděpodobné, že o využití vnitřní informace se dozví právě fyzické osoby, na které v důsledku toho dopadne oznamovací povinnost.

Naopak výše uvedený výklad vede k závěru, že oznamovací povinnosti **nepodléhají všichni, kdo se na obchodech podílejí, ale jen ti, kdo se podílejí popsáním kvalifikovaným způsobem.** Advokáti, kteří poskytují právní poradenství při uzavření obchodu, poradenské společnosti, znalci a další, kdo se tak či onak na obchodech podílejí, ale podstata jejich činnosti je odlišná (jejich činnost spadá typově do jiného podnikatelského odvětví než je finanční trh), proto oznamovací povinnosti podle § 124 odst. 5 a 126 odst. 5 nepodléhají.

Kontaktní osoba:

Mgr. Libor Němec, tel.: 221 096 415, e-mail: libor.nemec@sec.cz